

LAPSZEMLE.

A Magyar Paedagogia március-áprilisi számában *Horváth Jenő* Browning Oszkár születésének századik évfordulója alkalmából ismerteti a kiváló angol egyetemi tanár életét és munkásságát. A megemlékezés íróját személyes kapcsolatok fűzik Browninghoz, akinek 1907-ben tanítványa lett. Browning egyetlen pedagógiai munkáját, mely két kiadást ért meg magyarul, az egyetlen angol kiadással szemben, Kármán Mór fordította magyarra. Browning 1906-ban Magyarországon járva, többek között a Pedagógiumot és Erzsébet-Nőiskolát is meglátogatta.

Nagy figyelmet érdemel *Faragó László* „A természettudomány a művelődés rendszerében“ c. tanulmánya. Foglalkozik azzal a kérdéssel, miként került a fizika a művelődési anyagba, miként fejlődött lezárt igazságrendszerével tanulmánnyá. A fizikának ez az egykor vélt lezártága vezetett a humanus és reális kultúrányag megkülönböztetéséhez. A természettudomány újabb fejlődése, új meglátásai azonban a fizika lezártágát feloldotta, helyét a kultúrányagban megváltoztatta. A mechanisztikus felfogás megbukott. A természeti valóság szellemi természetű, az ember lelki sajátágának kivetített képe. A fizika emberi alkotás és célja az ember helyét, szerepét kijelölni a világegyetemben. Nem független az embertől, amint a relativitás elmélete mutatja, s Bohr atom-modelljei helyett az alkotó szellemet keresi. Ma a természettudomány útja Istenhez vezet. A fizika ezzel megszűnik materialista álláspont lenni, hanem emberből induló és emberre vonatkozó, a humánnumot kiegészítő kultúrányaggá válik.

Gyulai Agost a pedagógia szolgálatában álló statisztika nagy értékéről ír, s ismerteti a mostanában megjelent ilyen természetű munkákat, mint pl. Illyefalvi Lajos: A gyermek Budapesten, Babirák-Kökövai: A szék. föv. községi polgári iskoláinak kialakulása és társadalmi jelentősége, Pálócz András: Budapest székesfőváros polgári iskolái számokban.

A Gyermek és az Ifjúság 7—10. száma közli dr. v. *Duzár József* elnöki megnyitóját, mely a Magyar Gyermektanulmányi Társaságban hangzott el. Főképen a gyermek testi és lelki fejlődését tárgyalja. *Bárányai Erzsébet* leközölt előadása az iskolai kiválogatásra vonatkozó tesztkísérleteiről szól. Ezeket a kísérleteket Pauer Iónával együtt végezték Szegeden elemi iskolai tanulókon. Két módszert használtak, melynek leggyakoribb formája a tesztek voltak. Az egyik mennyiségi mértékkel mérő és mérhető módszer, melynél egyszerű számítással kapható meg a tanuló tudását, készségét jelző pontszám. A másik a tehetség kikutatására vonatkozott, amelyben a bíráló szubjektivitása még benne van. *Cser János* egy mechanikai próbát (kerék-áttételek megítélése forgási irány és sebességviszonylatban) ismertet 10—14 éves korra, s a népiskola, polgári és középiskolában kapott eredményeket grafikonokban is összehasonlítja. Vizsgálatai a IV. elemi, V. elemi és I. polgári és középiskolai, a VI. elemi és II. polgári és középiskola, stb. osztályokra adnak összehasonlítást. Sajnos, sokan arra a következtetésre fognak jutni az ilyen grafikonokból, hogy legjobb a *tanítás* a középiskolában, kisebb értékű a polgáriban és legesekélyebb a népiskolában. Holott ennek a sorrend-